

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yiliga 7-sinflar
bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun
O'zbekiston tarixi fanidan

“YOSH TARIXCHI”
TO‘GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”**MMIBDO‘** _____**20__-20__-o‘quv yilida bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan
“Yosh tarixshi” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Ajdodlarimizning ma’naviy qadriyatlari – jahon sivilizatsiyasi asoslaridan biri.	1		
2.	IV–VII asrlarda mamlakatimiz xalqlarining turmush tarsi.	1		
3.	Xubbi haqida afsona.	1		
4.	IV–V asrlarda xioniylar va kidariylar.	1		
5.	Turk xoqonligi	1		
6.	Takrorlash	1		
7.	Turk xoqonligi.	1		
8.	Mahalliy hokimliklarning tashkil topishi.	1		
9.	Turon xalqlarining harbiy san’ati.	1		
10.	Takrorlash.	1		
11.	VII–VIII asr boshlarida Turonda siyosiy vaziyat.	1		
12.	Takrorlash.	1		
13.	Takrorlash.	1		
14.	Qarluqlar, o‘g‘uzlar, tohiriylar.	1		
15.	Takrorlash.	1		
16.	Somoniylar mamlakat.	1		
17.	G‘aznaviylar	1		
18.	G‘aznaviylar	1		
19.	Qoraxoniylar.	1		
20.	Qoraxoniylar davlati.	1		
21.	Takrorlash.	1		
22.	Xorazmshohlar davlati va uning yuksalishi	1		
23.	Xorazmshohlar davlat boshqaruvi va ijtimoiy-iqtisodiy hayot.	1		
24.	Turkon Xotun kim bo‘lgan?	1		
25.	Takrorlash.	1		
26.	Mintaqada islom dinining yoyilishi.	1		
27.	Ta’lim	1		
28.	Takrorlash.	1		
29.	Takrorlash.	1		
30.	Hakim Termiziy.	1		
31.	Muhammad ibn Muso al-Xorazmiy.	1		
32.	Takrorlash.	1		
33.	Abu Nasr Forobiy.	1		
34.	Forobiy – G‘arb faylasuflari asarlari sharhlovchisi.	1		

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Ajdodlarimizning ma’naviy qadriyatlarini – jahon sivilizatsiyasi asoslaridan biri.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsin, to‘garak bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tushuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma’naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

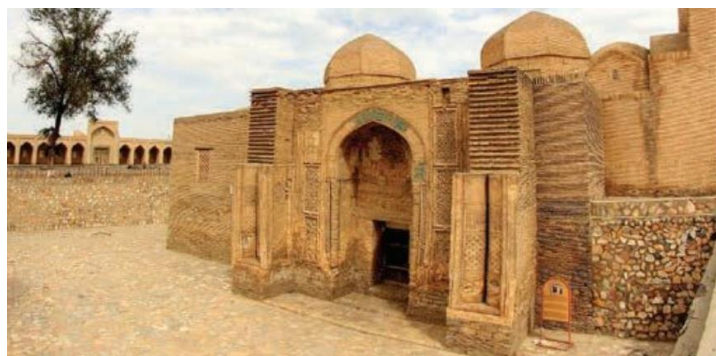
Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Tariximizni o‘rganar ekanmiz, qalbimizni faxr va iftixor tuyg‘usi chulg‘ab olaveradi. Ajdodlarimizning boy ilmiy va madaniy merosi bugungi kunda nafaqat mamlakatimiz, balki dunyo olimlarining ham diqqat-e’tiborini o‘ziga tortib kelmoqda. Qadimgi Turon hududlarida azaldan o‘zbek, tojik, qirg‘iz, qozoq, qoraqalpoq va turkmanlarning ajdodlari yashab kelishgan. Shu boisdan, o‘zbek xalqining o‘tmishi etnik

jihatdan yaqin bo‘lgan qardosh xalqlarning tarixi bilan chambarchas bog‘lanib, uyg‘unlashib ketgan. Siz ushbu darslikda IV asrdan XIII asr boshlarigacha bo‘lgan Vatanimizning o‘rta asrlar tarixi bilan tanishasiz. Bunda «o‘zbiy» va «o‘zbek» atamallari bilan ulug‘langan o‘zbek xalqi shakllanganligi haqidagi ma’lumotlar ham o‘rin olgan. Darslikdan dunyo tamadduniga o‘zining benazir hissasini qo‘shgan buyuk ajdodlarimiz, vatanparvarlik namunasi bo‘lgan bahodirlar jasoratlari bilan bir qatorda, xalqimizning boy madaniy merosi haqidagi ma’lumotlarga ega bo‘lasiz.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Eslab ko‘ring, qadimgi davrda O‘zbekiston hududida qan day davlatlar bo‘lgan? Ularning o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qiling.

2. IV–XIII asr boshlarida Vatanimiz tarixining o‘ziga xos xususiyatlari nimadan iborat bo‘lgan?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish:

IX–XII asrlarda yurtimizda yetishib chiqqan buyuk mu ta fakkirlar va mashhur ulamolarning qaysi asarlarini bila siz?

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: IV–VII asrlarda mamlakatimiz xalqlarining turmush tarsi.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tuchuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

VI asrda unumdor yerlar hamda suv taqsimoti qabila boshliqlari va ishboshilarning nazoratiga o‘tdi. Bu esa, ularning qishloq aholisiga o‘z ta’sirlarini o‘tkazish, ziroatchi aholiga hukmronlik qilish imkoniyatini berdi. Ular qishloq hokimi — dehqonlardeb atal gan. Qishloq jamoalari yerlarida yashab yer va suvdan iborat umumiy mulkka ega bo‘lgan erkin ziroatchilar tabaqasi kashovarlar, o‘z yerlaridan va erklaridan ayrilib qolib, dehqonlarning yerlarida ishlovchi kadivarlar paydo bo‘ldi. Dehqonlarning xo‘jaligini tashqi hujumlardan himoya qilish, ichkarida esa tartib-

intizomni saqlashga yordam beradigan maxsus askariy guruhi – chokarlaribo‘lgan. Dehqonlarning shaharda hunarmandchilik rastalari, uylari bo‘lgan. Ularning xo‘jaligida ko‘plab odamlar mehnat qilganlar. Turon hududida ham katta yer egaligi vujudga keldi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

Qadimgi davrda O‘zbekiston hududida qanday davlatlar bo‘lgan? Ularning hududini xaritadan ko‘rsating.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish:

Berilgan rasmlarga diqqat qiling. Ularning nomini bilasizmi? Agar u ixtiro qilinmaganida... Fikrni davom ettiring.

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Xubbi haqida afsona.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tuchuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Xorazmda Amudaryo bilan bog‘liq ko‘plab afsonalar uchraydi. Ulardan biri suv ilohi Xubbi haqida. Afsonaga ko‘ra, Xubbi baliqni bir qo‘li bilan tutib quyoshga uzatar va uni quyosh shulasida qovurib yer ekan. Xubbi suvga cho‘kkanlarni qutqargan. So‘yilgan ho‘kizlarga jon bag‘ishlagan. Jamshid ismli hukmdor taxtga o‘tirgan vaqtda Xubbi dom-daraksiz g‘oyib bo‘ladi. Uni dengiz malikasi o‘g‘irlab ketgan. Xubbining onasi esa o‘g‘lini Amudaryodan yig‘lab qidirgan. Xubbining onasi o‘z xalqini daryoda urishishga o‘rgatadi. Shundan buyon Xorazmda qayiqning burnida shu ayolning haykali o‘rnatilgan. Xorazm diniy qarashlarida suv muqaddas hisoblangan, Xubbi esa suvning saqlovchisi sifatida qadrlangan. Bu an‘ana Xorazmda islom dini kirib kelgunga qadar amalda bo‘lgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. «IV–VII asrlarda Xorazm» mavzusidagi bilimlaringizni infografika holatiga keltiring.
2. Nima uchun IV–VII asrlarda Xorazm o‘zining siyosiy mustaqilligini saqlab qolishga erishdi?
3. Shu davrda bolalarga berilgan ta‘lim va tarbiyaning bugungi kundagi fanlarga o‘xshash va farqli tomonlarini aniqlang.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: Qadimgi dunyo xalqlari afsonalaridagi Xubbi obrazi singari suv bilan bog‘liq afsonaviy qahramonlarni bilasizmi? Ularning davlati va nomini jadval ko‘rinishiga keltiring.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat O'zbekiston tarixi 7-sinf bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.